

Олександр Довженко народився 10 вересня 1894р. в с. В'юнище в селянській родині. Навчався в Сосницькому чотирикласному училищі, був відмінником, потім у Глухівському учительському інституті.

Протягом 1914 – 1917 рр. О. Довженко викладав фізику, природознавство, географію, історію та гімнастику в 2-му Житомирському змішаному вищому початковому училищі, дуже багато читав, брав участь у виставах, малював. У 1917 р. О. Довженко перейшов на вчительську роботу до Києва і вступив на економічний факультет Комерційного інституту, був головою громади інституту. У 1920 р. він брав активну участь у суспільно- політичному житті країни: як більшовик боровся проти білополяків у житомирському та київському підпіллі.

О. Довженко в 1921 р. працював завідуючим загальним відділом при українському посольстві у Варшаві. Наступного року – в Німеччині на посаді секретаря консульського відділу торгового представництва УНР. Тут він вступив до приватної художньої майстерні й одночасно відвідував лекції в берлінській Академічній вищій школі образотворчого мистецтва.

У 1923 р. повернувся до Харкова й незабаром став відомим як художник-ілюстратор «Вістей», автор політичних карикатур, який підписувався псевдонімом «Сашко». О. Довженко зняв картину «Земля», яка вивела українське мистецтво на широкі міжнародні обшири й принесла митцю світову славу. Цього ж року митець виїжджає в тривале закордонне відрядження. Він відвідав Берлін, Гамбург, Прагу, Париж, Лондон, демонструючи «Землю», «Звенигору»,

«Арсенал», виступав перед журналістами, кіномитцями й кінокритиками, виголосив кілька доповідей про нову кінематографію.

У 30-х роках О. Довженко постав як самобутній кінорежисер, фундатор поетичного кіно, визнаний світом митець. Чарлі Чаплін зазначав: «Слов'янство поки що дало світові в кінематографії одного великого митця, мислителя і поета – О. Довженка». У 1935 р. О. Довженка нагороджують орденом Леніна.

Протягом 1941-1945рр. О. Довженко створив низку новел: «Ніч перед боєм», «Мати», «Стій, смерть, зупинись», «Хата», «Тризна» та інші. Епосом війни називають кіноповість «Україна в огні». За фільм «Мічурін» митець у 1949р. одержав Державну премію

Протягом 1949-1956 рр. Довженко викладав у ВДІКу (Всесоюзному Державному інституті кінематографії), ставши професором цього навчального закладу.

У 1957 р. з'явилась друком збірка повістей митця «Зачарована Десна», від якої фактично почався «відлік» письменницької слави.

На всесвітній виставці в Брюсселі в 1958 р. 117 відомих кінознавців і кінокритиків із 20 країн, добираючи 12 найкращих фільмів усіх часів і народів, назвали і «Землю» О. Довженка.

За своє творче життя О. Довженко поставив 14 ігрових і документальних фільмів, написав 15 літературних сценаріїв і кіноповістей, дві п'єси, автобіографічну повість, понад 20 оповідань.

Помер О. Довженко 25 листопада 1956р. у Москві.

Твори О. П. Довженка

Довженко О. Твори .В 5 т.- К.: Дніпро,1984.-439с.

Довженко О. Вибрані твори.- К.: Сакцент Плюс, 2004.-512с.

Довженко О. Зачарована Десна: оповідання / О. Довженко.-К.: Дніпро, 2008.-504с.

Довженко О. Україна в огні: щоденник, кіноповість, оповідання / О. Довженко.-Фоліо,2010.-351с.

Довженко О. Вибрані твори / О. Довженко.-Львів: Каменяр, 1980.-302с.

Довженко О. Арсенал. Щорс: кіноповісті /О. Довженко.-К.: Дніпро,1986.-186с.

Довженко О. Кіноповісті, оповідання / О. Довженко.-К.: Наук. Думка, 1986.-708с.

Довженко О. Незабываемое : рассказы / О. Довженко.- К.: Днипро, 1980.-190с.

Література про О. П Довженка:

Артеменко В. Зустрічі з Олександром Довженком / В. Артеменко // Дніпро.- 1995.-№9-10.-С.61

Голуб Н. Життя і творчість О. Довженка / Н. Голуб// Укр. мова і літ. в школі.-1999.-№1.-С.34

Гринь Г. Довженко. Земля / Г. Гринь, О. Клименко // Голос України . -1997.- 17 квіт.-№69.-С.9

Довженко і світ : творчість О. П. Довженка в контексті світової культури.- К., 1984.-С.68

Іваха І.Ф. «Україна в огні» О. П. Довженка – твір про трагедію українського народу / І. Іваха // Укр. Мова і літ. в школі.-2001.-№1.-С.48-49.

Клейменова О. Коноповість о Гомере / О. Клейменова // Голос України.-2002.- 10 сент.-С.13.

Корогодський Р. Довженко вчора, сьогодні, завтра в країні національної культури / Р. Корогодський // Дивослово.-2001.- №5.-С.52-54.

Семенчук І. Життєпис О. Довженка.-К., 1991.-С.68

Тримбач С. О. Довженко. Ягідки кохання С. Тримбач // Україна молода.-2004.- 10 верес.-С.4.

Хакало О. Колиска генія / О. Хакало // Укр. Культура.- 2004.-№8.-С.10.